

TỈNH BÌNH ĐỊNH TẬP TRUNG TỈNH GỌN BỘ MÁY NHÀ NƯỚC, NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG

LÂM HẢI GIANG*

Sau 7 năm thực hiện đẩy mạnh việc cải cách hành chính cũng như sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy, nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị theo tinh thần Nghị quyết số 18-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII), tỉnh Bình Định đã đạt nhiều thành tựu quan trọng, hoàn thành và vượt hầu hết các mục tiêu đã đề ra. Giai đoạn tiếp theo với nhiều khó khăn, thách thức, nhất là việc thực hiện các mục tiêu về tinh gọn đầu mối và tinh giản biên chế, song với quyết tâm chính trị cao, tỉnh Bình Định đã đề ra những mục tiêu, giải pháp nhằm thực hiện tốt cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy hiện nay.

Từ khóa: Bộ máy nhà nước; Nghị quyết số 18-NQ/TW; hiệu quả; nâng cao; hoạt động; tinh gọn; tỉnh Bình Định.

After seven years of intensifying administrative reforms, streamlining organizational structures, and enhancing the operational efficiency of the political system in accordance with Resolution No. 18-NQ/TW from the 12th Central Committee of the Communist Party, Binh Dinh province has achieved significant accomplishments, meeting and exceeding most of its goals. The next phase presents numerous difficulties and challenges, particularly in terms of streamlining organizational units and reducing the civil service workforce. However, with strong political determination, Binh Dinh has outlined clear objectives and solutions to effectively implement the ongoing reforms aimed at streamlining organizational structures.

Keywords: State apparatus; Resolution No. 18-NQ/TW; efficiency; improvement; operations; streamlining; Binh Dinh province.

NGÀY NHẬN: 11/11/2024

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 25/12/2024

NGÀY DUYỆT: 10/01/2025

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.348.2025.1067>

1. Đặt vấn đề

Những năm qua, các cấp ủy, tổ chức đảng tỉnh Bình Định đã tập trung triển khai, quán triệt, cụ thể hóa và tổ chức thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) về một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Theo đó,

Ban Thường vụ Tỉnh ủy các khóa XIX, XX đã lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức triển khai thực hiện nghiêm túc Nghị quyết số 18-NQ/TW, gắn với thực hiện Nghị quyết số 39-NQ/TW ngày 17/4/2015 của Ban Chấp hành Trung ương về tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, cơ bản đáp ứng được yêu cầu, mục tiêu, nhiệm vụ.

**Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định*

2. Kết quả đạt được

Ngay sau khi Nghị quyết số 18-NQ/TW được ban hành, Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Bình Định đã tổ chức Hội nghị cán bộ chủ chốt cấp tỉnh, cấp huyện để quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW; chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, địa phương phối hợp với các cơ quan báo chí, thông tin, tuyên truyền của tỉnh tổ chức quán triệt, tuyên truyền, phổ biến đến cán bộ, công chức, viên chức và người lao động thuộc đơn vị quản lý về quan điểm, chủ trương, các nội dung của Nghị quyết. Bên cạnh đó, các huyện, thị xã, thành phố đã chủ động tổ chức quán triệt và lồng ghép, phổ biến cho cán bộ, công chức, viên chức và người lao động trong các hội nghị, hội thảo và hội nghị cán bộ chủ chốt các cấp. Trong đó, chú trọng các nội dung về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và phù hợp với tình hình thực tế và định hướng phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh; gắn với việc thực hiện tinh giản biên chế, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức theo vị trí việc làm; nâng cao chất lượng, sử dụng hiệu quả nguồn nhân lực; thực hiện xã hội hóa, giảm chi thường xuyên từ ngân sách nhà nước.

Với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, sự đồng thuận, ủng hộ của Nhân dân, đến nay, sau 7 năm, tỉnh Bình Định đã đạt được những kết quả quan trọng trong thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW. Cụ thể:

Thứ nhất, hoàn thiện quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy.

UBND tỉnh thường xuyên chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, địa phương rà soát, điều chỉnh chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, mối quan hệ công tác giữa các cơ quan, tổ chức theo nguyên tắc một cơ quan, tổ chức chủ trì thực hiện và chịu trách nhiệm chính, khắc phục tình trạng trùng lặp, chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ. UBND tỉnh đã ban hành quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và

cơ cấu tổ chức của 20/20 cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh; UBND cấp huyện ban hành quyết định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện theo quy định.

Thứ hai, sắp xếp kiện toàn tổ chức bên trong của cơ quan, đơn vị.

Đối với cấp tỉnh: hiện nay, tỉnh có 20 cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh (có 112 phòng chuyên môn, 14 chi cục và tương đương); 2 cơ quan là tổ chức hành chính nhà nước: Ban Quản lý Khu kinh tế tỉnh và Văn phòng Đoàn Đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân tỉnh (10 phòng), đã giảm 51 phòng, chi cục và tương đương so với năm 2015 (trong đó, giảm 17 phòng thuộc cơ quan chuyên môn và 34 phòng thuộc chi cục). Theo đó, tỉnh đã hoàn thành việc sắp xếp tổ chức bộ máy các cơ quan chuyên môn ở cấp tỉnh theo Nghị định số 107/2020/NĐ-CP và Nghị quyết số 18-NQ/TW.

Đối với cấp huyện: hiện có 11 đơn vị hành chính cấp huyện (1 thành phố, 2 thị xã và 8 huyện) với 135 phòng chuyên môn, trong đó có 3 huyện miền núi là: Vân Canh, Vĩnh Thạnh, An Lão được thành lập Phòng Dân tộc là cơ quan chuyên môn đặc thù ở cấp huyện.

Về đơn vị sự nghiệp công lập thuộc phạm vi quản lý của tỉnh: có 707 đơn vị (gồm 7 đơn vị thuộc UBND tỉnh; 119 đơn vị thuộc sở, ban, ngành và 581 đơn vị trực thuộc UBND cấp huyện), giảm được 166 đơn vị, tương ứng giảm 19,02% số đơn vị sự nghiệp công lập so với năm 2015, đạt mục tiêu đề ra tại Nghị quyết số 18-NQ/TW.

Thứ ba, thực hiện tinh giản biên chế, sắp xếp theo chức danh và vị trí việc làm.

Việc quản lý và sử dụng biên chế được thực hiện theo đúng các quy định của Nhà nước. Các cơ quan được giao biên chế đã thực hiện tuyển dụng người vào làm việc theo đúng nhu cầu, vị trí việc làm, bảo đảm tiêu chuẩn ngạch chức danh theo quy định.

UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 34/KH-UBND ngày 18/8/2015 triển khai thực hiện chính sách tinh giản biên chế theo Nghị định số 108/2014/NĐ-CP; phê duyệt Đề án tinh giản biên chế công chức, viên chức đối với 21/21 cơ quan hành chính, 6/6 đơn vị sự nghiệp thuộc UBND tỉnh, 11/11 UBND cấp huyện và phê duyệt kế hoạch tinh giản biên chế của tỉnh giai đoạn 2015 - 2021, kế hoạch tinh giản từng năm của các cơ quan hành chính và đơn vị sự nghiệp.

Ngày 30/12/2022, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 173/KH-UBND về việc quản lý, sử dụng biên chế của tỉnh giai đoạn 2022 - 2026, mục tiêu tổng quát giai đoạn 2022 - 2026, các cơ quan, đơn vị, địa phương thực hiện tinh giản biên chế bảo đảm tinh giản 5% biên chế công chức và 10% số người làm việc hưởng lương từ ngân sách nhà nước. Theo đó, tổng số biên chế công chức của các tổ chức hành chính nhà nước đến hết năm 2026 là 2.095 biên chế, giảm 110 biên chế (tỷ lệ 5%), tổng số lượng người làm việc hưởng lương từ ngân sách nhà nước trong các đơn vị sự nghiệp công lập đến hết năm 2026 là 24.318 người, giảm 2.702 người (tỷ lệ 10%).

Kết quả việc thực hiện tinh giản biên chế đối với công chức: năm 2021, tỉnh đã thực hiện tinh giản được 250/2.455 biên chế so với năm 2015, đạt tỷ lệ 10,2%; đến năm 2024, biên chế công chức là 2.162 người, tiếp tục giảm 43 người so với năm 2021, đạt tỷ lệ 2% (dự kiến đến năm 2026 là 5%). Đối với viên chức: năm 2021, tỉnh đã thực hiện tinh giản được 3.008/30.028 người so với năm 2015, đạt tỷ lệ 10,01%; đến năm 2024, tổng số lượng người làm việc hưởng lương từ ngân sách nhà nước trong các đơn vị sự nghiệp công lập là 25.397 người, tiếp tục giảm 1.623 người so với năm 2021, đạt tỷ lệ 6% (dự kiến đến năm 2026 là 10%).

Kết quả rà soát, sắp xếp số lượng cấp phó cơ quan chuyên môn cấp tỉnh: UBND

tỉnh Bình Định đã ban hành Quyết định số 2912/QĐ-UBND ngày 12/7/2021 quy định số lượng cấp phó của người đứng đầu các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh là 60 người. Theo đó, có 3/20 sở có 4 cấp phó (Văn phòng UBND tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn), 14/20 sở có 3 cấp phó và 3/20 sở có 2 cấp phó (Sở Ngoại vụ, Sở Du lịch và Ban Dân tộc). Tỉnh đã quán triệt và thực hiện nghiêm túc quy định số lượng cấp phó các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh, tính đến nay đã bố trí 52/60 phó giám đốc sở và tương đương của 20 cơ quan chuyên môn cấp tỉnh (trung bình 2,6 cấp phó/sở); không có cơ quan vượt quá số lượng cấp phó theo quy định.

Đối với cấp phó người đứng đầu cơ quan chuyên môn cấp huyện: UBND các huyện, thị xã, thành phố đã quy định cụ thể số lượng phó trưởng phòng của từng phòng chuyên môn thuộc UBND cấp huyện phù hợp với yêu cầu quản lý nhà nước về ngành, lĩnh vực tại địa phương, phù hợp với vị trí việc làm và số lượng biên chế được cấp có thẩm quyền giao và thực hiện việc sắp xếp số lượng cấp phó bảo đảm theo đúng cơ cấu và theo quy định. Tính đến tháng 9/2024, các địa phương đã bố trí 183 cấp phó và tương đương của 135 cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện (trung bình 1,36 cấp phó/phòng).

Tỉnh cũng đã hoàn thiện danh mục vị trí việc làm cùng với khung năng lực, bản mô tả vị trí việc làm của hệ thống chính trị làm cơ sở xác định biên chế của từng cơ quan, tổ chức, đơn vị phù hợp với chức năng, nhiệm vụ và thực tiễn, gắn với đánh giá thực chất, xếp loại chính xác công chức, viên chức; tiết kiệm ngân sách nhà nước chi cho bộ máy, con người. UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 196/KH-UBND ngày 22/11/2023 về triển khai xây dựng vị trí việc làm trong các cơ quan, tổ chức hành chính và đơn vị sự nghiệp công lập trên địa bàn tỉnh. Theo đó,

UBND tỉnh phê duyệt Đề án vị trí việc làm và cơ cấu ngạch công chức, cơ cấu chức danh nghề nghiệp viên chức của các cơ quan, đơn vị, địa phương; đồng thời, ủy quyền phê duyệt Đề án vị trí việc làm trong các đơn vị sự nghiệp công lập và vị trí việc làm cán bộ, công chức cấp xã, cụ thể: Đề án vị trí việc làm, cơ cấu ngạch công chức của 22/22 cơ quan hành chính và 11 huyện, thị xã, thành phố, với số lượng là 2.611 vị trí việc làm, gồm: 370 vị trí lãnh đạo, quản lý; 1.609 vị trí nghiệp vụ chuyên ngành; 518 vị trí nghiệp vụ chuyên môn dùng chung; 114 vị trí công việc hỗ trợ, phục vụ. Đề án vị trí việc làm, cơ cấu viên chức theo chức danh nghề nghiệp đối với 707 đơn vị sự nghiệp công lập, với số lượng là 7.441 vị trí việc làm, gồm: 1.002 vị trí lãnh đạo, quản lý; 2.465 vị trí nghiệp vụ chuyên ngành; 3.148 vị trí nghiệp vụ chuyên môn dùng chung; 826 vị trí công việc hỗ trợ, phục vụ.

3. Mục tiêu và giải pháp sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của tỉnh trong thời gian tới

Với mục tiêu sắp xếp, tinh gọn tổ chức các cơ quan thuộc UBND tỉnh, UBND cấp huyện tương đồng với sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của Chính phủ, bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất, liên thông trong quản lý nhà nước đối với ngành, lĩnh vực từ trung ương đến cấp huyện; đồng thời, thực hiện sắp xếp, giảm đầu mối bên trong gắn với giảm biên chế, cơ cấu lại và nâng cao chất lượng đội ngũ công chức, viên chức, có số lượng cơ cấu hợp lý, có phẩm chất, năng lực, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của từng cơ quan, tổ chức, đơn vị trong thời kỳ mới.

Việc thực hiện sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy bảo đảm nguyên tắc: (1) Bám sát định hướng sắp xếp theo yêu cầu của Nghị quyết số 18-NQ/TW của Ban Chỉ đạo Trung ương; định hướng sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Ban Chỉ đạo tỉnh về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW; (2) Tổ chức

hợp lý các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh, UBND cấp huyện quản lý đa ngành, đa lĩnh vực, thực hiện nguyên tắc một cơ quan thực hiện nhiều việc và một việc chỉ giao cho một cơ quan chủ trì thực hiện và chịu trách nhiệm chính; đồng thời, rà soát, sắp xếp, cơ cấu lại tổ chức bên trong các sở, ban, ngành (phần đầu giảm khoảng 15% số đầu mối tổ chức bên trong) theo định hướng của Trung ương, quy định của Chính phủ và phù hợp với tình hình, đặc điểm của tỉnh, bảo đảm tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; (3) Sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy cơ quan chuyên môn phải gắn với giảm biên chế, cơ cấu lại và nâng cao chất lượng đội ngũ công chức, viên chức, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động quản lý nhà nước, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của từng cơ quan, tổ chức, đơn vị trong thời kỳ mới.

Để triển khai thực hiện tốt về sắp xếp tổ chức bộ máy theo chỉ đạo của Trung ương, tỉnh Bình Định đã đề ra một số giải pháp sau:

Một là, tiếp tục đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về việc cụ thể hóa Nghị quyết số 18-NQ/TW. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm, quyết tâm của các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, nhất là người đứng đầu về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy và tinh giản biên chế. Tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng đối với cán bộ, công chức, viên chức, người lao động chịu sự tác động trực tiếp trong quá trình sắp xếp, cơ cấu lại tổ chức bộ máy. Có cơ chế, chính sách phù hợp đối với người chịu tác động trực tiếp trong quá trình sắp xếp, kiện toàn tổ chức, bộ máy, tinh giản biên chế.

Hai là, kịp thời cụ thể hóa và tổ chức thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả các chủ trương, nghị quyết, kết luận của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác tổ chức, cán bộ. Tiếp tục bổ sung, hoàn thiện, ban

hành các quy định, hướng dẫn về kiện toàn, sắp xếp tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế cho phù hợp với quy định pháp luật và tình hình thực tế địa phương, đơn vị. Từng cơ quan, đơn vị tiếp tục rà soát, bổ sung, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, mối quan hệ công tác; sắp xếp, kiện toàn theo hướng giảm đầu mối bên trong, giảm số lượng cấp phó, tinh giản biên chế gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức theo vị trí việc làm, chú trọng đến chất lượng, hiệu quả hoạt động.

Ba là, việc tiếp tục sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo tinh thần Nghị quyết số 18-NQ/TW là một cuộc cách mạng mới, các cấp ủy, tổ chức đảng phải phát huy tinh thần tiên phong, gương mẫu đi đầu, sẵn sàng hy sinh lợi ích cá nhân vì lợi ích chung; cần xác định quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, gương mẫu chỉ đạo quyết liệt, mạnh mẽ các sở, ban, ngành, lĩnh vực, địa phương được phân công phụ trách.

Nhiệm vụ sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy là công việc rất khó khăn, nhạy cảm, phức tạp, ảnh hưởng trực tiếp đến mỗi con người trong từng cơ quan, đơn vị và tổ chức; do đó, đòi hỏi sự đoàn kết, quyết tâm cao. Quá trình thực hiện cần theo dõi sát sao để phát hiện, nhân rộng những cách làm hay, hiệu quả; uốn nắn và kịp thời xử lý các vấn đề phát sinh, bảo đảm việc triển khai theo đúng mục tiêu, yêu cầu và tiến độ đề ra. Sau sắp xếp đi vào hoạt động ngay, không để gián đoạn công việc, không để trống địa bàn, lĩnh vực và không làm ảnh hưởng đến hoạt động bình thường của cơ quan, đơn vị, tổ chức và người dân.

Bốn là, thực hiện đồng bộ việc tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực ngang tầm nhiệm vụ. Có cơ chế hữu hiệu sàng lọc, đưa ra khỏi vị trí công tác đối với những người không đủ phẩm chất, năng lực, uy tín; có chính sách thu hút, sử dụng đối với người có năng lực.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, thanh tra của chính quyền các cấp; giám sát của HĐND trong thực hiện tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế; kịp thời chấn chỉnh, khắc phục những tồn tại, hạn chế, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc phát sinh. Kịp thời biểu dương những địa phương, đơn vị thực hiện có hiệu quả; phê bình, kiểm điểm những nơi thực hiện chưa tốt. Định kỳ sơ kết, rút kinh nghiệm việc thực hiện thí điểm những mô hình tổ chức mới và kiêm nhiệm chức danh để nhân rộng những mô hình có hiệu quả.

4. Kết luận

Về tiếp tục sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo tinh thần Nghị quyết 18-NQ/TW là một cuộc cách mạng tạo động lực đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, là vấn đề rất quan trọng và cấp bách. Tỉnh Bình Định quyết tâm hoàn thành tốt nhiệm vụ, góp phần cùng cả nước thực hiện thắng lợi cuộc cách mạng về xây dựng hệ thống chính trị “*Tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả*”, vì một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, công bằng, dân chủ, văn minh □

Tài liệu tham khảo:

1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2015). *Nghị quyết số 39-NQ/TW ngày 17/4/2015 của về tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức*.
2. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) (2017). *Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 về một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả*.
3. Sở Nội vụ tỉnh Bình Định (2024). *Báo cáo số 252/BC-SNV ngày 16/12/2024 về kết quả công tác năm 2024 và phương hướng, nhiệm vụ công tác năm 2025 ngành Nội vụ*.
4. Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định (2024). *Báo cáo kết quả 7 năm thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII)*.